

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2023/2024
Tipus de curs	Diploma d'Especialització
Nombre de crèdits	30,00 Crèdits ECTS
Matrícula	1.000 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Estudiants interessats en l'ensenyament de segones llengües i llengües estrangeres, especialment de l'espanyol.
Modalitat	Semipresencial
Lloc d'impartició	
Horari	Classes teòriques en línia, del 25 al 29 de juny del 2024 (vesprades). Classes teòriques presencials, de l'1 al 24 de juliol de 2024, de dilluns a dijous, de 9.30 a 14.00 i de 15.00 a 19.30; divendres, 9.30 a 15.00. Pràctiques externes: 40 hores des del 25 de juliol de 2024 al 20 de setembre de 2024 (només durant una setmana en un centre reconegut).

Direcció

Organitzador	Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura Departament de Filologia Espanyola
Direcció	María Amparo Ricós Vidal Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Filologia Espanyola. Universitat de València María Begoña Gómez Devís Contratado/a Doctor/a. Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura. Universitat de València

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 10/06/24
Data inici	Juny 24
Data fi	Setembre 24

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

El context d'ensenyament-aprenentatge a l'aula d'ELA

Tema 1 Papel del profesor (competencias, profesor en acción)

- Consideraciones generales.
- La figura del profesor: pasado y presente.
- Competencias clave del profesorado de lenguas segundas y extranjeras,
- Tareas del profesor (facilitador, entrenador, observador, evaluador),
- Criterios de evaluación de clases.
- Análisis y evaluación de clases grabadas en vídeo,
- El profesor del siglo XXI.
- Investigación en acción.

Tema 2. Atención a la dimensión afectiva de los aprendientes

- Repercusiones que tienen las relaciones intrapersonales (dimensión afectiva) y las interpersonales (relaciones sociales) en una enseñanza interactiva centrada en la comunicación.
- Cambio de actitud del profesor frente al grupo y el nuevo papel del alumno.
- Diferentes técnicas para cohesionar y fortalecer el grupo y para fomentar la comunicación y la participación.
- Técnicas de aprendizaje cooperativo.
- Autoconcepto y motivación.
- Ejemplos concretos de aplicación al aula.

Tema 3. La interacción en el aula (habilidades lingüísticas, estrategias comunicativas) a) Comprensión y expresión orales

- Consideraciones generales. La interacción en el aula
- El texto escrito y el texto oral.
- Procesos cognitivos en la comprensión y en la producción de mensajes orales y escritos. - Las estrategias de comprensión y de

producción.

- Hablar y escuchar en una segunda lengua.
- Enfoques didácticos.
- Recursos para trabajar de forma adecuada la comprensión auditiva y la expresión oral.
- El papel de la corrección.
- Análisis de materiales.
- La evaluación del producto y de los procesos. b) Comprensión y expresión escritas
- La importancia y el lugar de la comprensión escrita en ELE.
- Enfoques bottom-up sintéticos versus enfoques top-down analíticos.
- Estrategias de enseñanza-aprendizaje en la comprensión escrita: desarrollo de las diferentes estrategias de comprensión y su utilización en contexto de aula.
- Elaboración y selección de materiales para el desarrollo de la comprensión escrita a l'aula d'ELA.
- Avaluació de la comprensió escrita.
- El lloc de l'expressió escrita en ELA.
- Característiques discursives del llenguatge oral i el llenguatge escrit. Implicaciones didàctiques.
- Paradigmes, models teòrics i processos cognitius del procés d'ensenyament- aprenentatge de la composició.
- Enfocaments metodològics per a l'ensenyament-aprenentatge de la composició: el paradigma proposicional i el paradigma procesual.
- Elaboració i selecció de materials per al desenvolupament de la composició a l'aula d'ELA. La integració de les diferents habilitats.
- L'avaluació formativa i sumativa de productes i processos en la composició.
- Estratègies i tècniques per a la correcció de textos escrits a l'aula.

Tema 4. Avaluació i autoavaluació - Concepte d'avaluació.

- Àmbits d'avaluació.
- Avaluació i 'assessment'.
- Avaluació formativa i avaluació sumativa.
- L'avaluació des de diferents angles: avaluació formal, avaluació informal i autoavaluació.
- Criteris i objectius de l'avaluació.
- Anàlisi, crítiques i objeccions a diferents models i tipologies d'avaluació.

Desenvolupament de les competències comunicatives

Tema 1. La competència lèxic-semàntica

1. Introducció.
2. Objectius.
3. Qüestions específiques sobre el contingut del vocabulari a l'aula d'ELA: quantitat (nombre d'unitats lèxiques i tipologies), abast (àmbits i àrees temàtiques) i control (grau de domini).
4. Principis psicològics que fonamenten diferents estratègies d'aprenentatge del vocabulari.
5. Tipologia d'activitats versus estratègies d'aprenentatge.
6. La planificació lèxica. Models. Criteris de selecció i gradació.
7. Proposta d'aplicació a l'aula.

Tema 2. La competència gramatical

1. Introducció i propòsit.
2. La perspectiva del professor d'ELA davant l'alumne d'ELA:
  - 2.1. Professor, quan/com/per què/per a què he de-dec-puc usar...?
  - 2.2. la actitud del parlant.
3. La perspectiva del gramàtic.
4. De nou, la perspectiva del professor d'ELA.
  - 4.1. Generalitzacions i operativitat pràctica: teoria, ús i ensenyament.
  - 4.2. Anàlisi d'un cas concret: Funcionament i ús d'indicatiu i subjuntiu en les estructures amb relatius. Descripció i didàctica.
  - 4.3. Gramàtica i didàctica de les anomenades "perífrasis verbals". Un abordatge possible.
5. Tractament de l'error. **Interllengua
6. Taller de treball conjunt / en comú

Tema 3. La competència pragmàtica

1. L'anàlisi del discurs oral i les seves repercussions en l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera.
2. La interacció comunicativa: regles de cooperació, de cortesia i de pertinència comunicativa.
3. Les categories i funcions pragmàtiques.
4. Atenuació i cortesia en espanyol.
5. La seva presència en la conversa col·loquial.

Tema 4. La competència intercultural

1. Definicions de comunicació. Comunicació intercultural i intracultural.
2. Codis de comunicació verbal i no verbal.
3. Definicions de cultura. Diferències entre cultures.
4. Estratègies per a la comunicació intercultural.
5. Perspectiva històrica: l'evolució del rol de la cultura en l'ensenyament de la llengua estrangera. Anàlisi de materials didàctics.
6. Cultura i estudis culturals en l'ensenyament de l'espanyol com LL.
7. Anàlisi i debat de diferents models per a la creació de materials basats en continguts culturals.
8. Discussió crítica de continguts culturals en la programació d'ELA.
9. Tasques per a l'ensenyament vivencial de la competència intercultural: entrevistes, enquestes, correus electrònics i cerques en la xarxa.

Tema 5. La competència literària a l'aula d'ELA

1. La literatura a l'aula d'ELA
2. Gèneres orals i escrits
3. La creativitat a través de la literatura

Materials i recursos d'EL2, ELA i EFP

Tema 1. Disseny i anàlisi d'unitats didàctiques.

1. Models d'unitat didàctica.
2. Criteris per al disseny d'una unitat didàctica d'ELA:
3. Anàlisi de l'entorn i de les necessitats formatives.
4. Definició d'objectius.
5. Selecció i seqüenciació de continguts.
6. Elaboració d'activitats.
7. Avaluació dels aprenentatges.

Tema 2. Mitjans audiovisuals i noves tecnologies

1. Introducció: les limitacions didàctiques
  - Els mitjans audiovisuals en la classe d'ELA
  - El paper del professor
2. Laboratori d'idiomes
  - Introducció
  - Aplicacions tradicionals
  - Avantatges del laboratori
  - Aprofitament del laboratori
  - Activitats
  - Models de treball
3. Vídeo
  - Introducció: avantatges i riscos de l'ús del vídeo
  - Materials en vídeo: avantatges i desavantatges
  - Aprofitament didàctic del vídeo en la classe d'ELA
  - Aprofitament de la càmera de vídeo
4. Les TIC en la classe d'ELA
5. Ludificació

Tema 3, Espanyol per a Fins Específics (fins professionals, col·lectiu immigrant)

1. Introducció - Objectius.
2. La competència comunicativa en les llengües d'especialitat.
3. La competència comunicativa intercultural (CCI). La negociació intercultural.
4. Principis generals i particulars que fonamenten la metodologia de l'espanyol amb finalitats professionals.
5. El currículum d'espanyol per a fins professionals:
  - Espanyol dels Negocis.
  - Espanyol del Turisme.
  - Espanyol Jurídic.
6. la competència lèxica i discursiva.
7. El col·lectiu immigrant.

Pràctiques externes

- Consideracions generals. Elecció de centre. Metodologia per a l'observació i l'anàlisi del context de l'aula
- Visita al centre. Organització del departament o seminari d'ELA. Professors, grups i horaris.

31 - Reunió amb el tutor assignat per a les seves pràctiques formatives.

- Observació de classes d'ELA en diferents nivells (A1, A2, B1, B2, C1 i C2) - Planificació de tasques per a l'ensenyament-aprenentatge d'ELA.

- Actuació a l'aula. Supervisió del professor del grup.

- Avaluació de l'acció docent desenvolupada. - Elaboració de la Memòria de Pràctica.

Treball de recerca

- Consideracions generals. Temes de recerca (teòrics i empírics). Seleccionar algun d'aquests temes:

a) Anàlisi i/o disseny de materials i recursos didàctics:

- Disseny d'una O.D.: títol (àrea temàtica), destinataris (edat, nivell), objectius, continguts (planificació), temporalització (sessions), activitats i recursos.

- Anàlisi de manuals d'ELA i de Vostès

- Aprofitament didàctic de vídeos, pel·lícules, etc.

b) Desenvolupament de la competència lèxic-semàntica (general o de nivell) en una àrea temàtica determinada: planificació, selecció i activitats. Ídem per a un mòdul d'EFE (espanyol jurídic, espanyol comercial, espanyol del turisme, etc.)

33 - Nivells A1-A2-B1: àrea temàtica, planificació (fases) i activitats

- Nivells B2-C1: text integrat en una UD, model holístic

- EFP (Espanyol Fins Professionals): text de llengua especialitzada i planificació lèxica

c) Disseny d'activitats per al desenvolupament i la pràctica de les quatre destreses lingüístiques o d'alguna d'elles (C.A.- E.O.- C.L.- E.E.) en el marc d'una didàctica comunicativa.

d) Disseny d'activitats per al desenvolupament de la competència pragmàtica o competència intercultural d'espanyol llengua estrangera, dins d'un marc teòric fonamentat des de la lingüística aplicada a l'ensenyament d'ELA.

e) Disseny d'activitats d'Espanyol/llengua estrangera amb finalitats Professionals per a un àmbit concret (publicitat, negocis,

turisme, jurídic ...) i un objectiu particular (col·locacions, interculturalitat ...) f) La literatura a l'aula d'ELA.

g) Anàlisi de les peculiaritats de la interllengua dels estudiants d'espanyol com a llengua estrangera. Disseny d'estratègies i instruments didàctics.

h) Disseny de recursos pedagògics per a l'ensenyament de segones llengües: enquestes per a l'anàlisi de necessitats i procediments d'avaluació.

- Estructura organitzativa del treball i criteris d'edició del document.

- Orientació i supervisió pel tutor.

- Avaluació del treball (punts forts i aspectes de millora)

PROFESSORAT

Marta Albelda Marco

Catedrático/a de Universidad. Departament de Filologia Espanyola. Universitat de València

José Manuel Bustos Gisbert

Profesor/a Titular de Universidad. Universidad de Salamanca

Mª Ángeles Calero Fernández

Catedrático/a de Universidad. Universitat de Lleida

Jenny García Devís

Jefa de Estudios. Escuela Taronja (Villa-Herba S.L)

María Begoña Gómez Devís

Contratado/a Doctor/a. Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura. Universitat de València

José Ramón Insa Agustina

Profesor/a Titular de Escuela Universitaria. Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura. Universitat de València

María Desamparados Massó Porcar

Profesora de Segundas Lenguas en Europa. Instituto Cervantes

Roberto Orti Teruel

Instituto Cervantes Berlin

María Amparo Ricós Vidal

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Filologia Espanyola. Universitat de València

José Luis Rozas Bravo

Profesor/a Asociado de Universidad. Universidad Antonio de Nebrija

Neus Sans Baulenas

Profesora de E/LE. Escola Oficial d'Idiomes de Barcelona

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

El nostre idioma posseeix una enorme riquesa. Comptar amb una especialització que permeti la formació qualificada de professorat d'espanyol és de gran necessitat. Amb l'objectiu d'atendre aquesta demanda, la Universitat de València té entre els seus estudis de postgrau el Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera. Amb ell es poden obtenir els coneixements teòrics necessaris que formaran com a docent d'aquesta llengua, a més d'aprendre matèries com la competència lingüístic-comunicativa, estratègies d'aprenentatge i ús de la llengua.

A més, el Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera permet l'aprenentatge i la pràctica de tècniques i procediments per a desenvolupar el procés d'ensenyament en funció dels requeriments i expectatives de les persones que el cursen.

Gràcies al Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera, es pot adquirir la formació necessària, teòrica i pràctica, per a:

- Tenir una elevada competència didàctica i lingüística (gramàtica, lèxic-semàntica i pragmàtica).

- Conèixer les estratègies d'aprenentatge i ús de la llengua.

- Tenir una dimensió afectiva i social a l'aula, amb coneixements en avaluació i autoavaluació de l'aprenentatge lingüístic i intercultural, entre altres.

- Analitzar i practicar les tècniques, procediments requerits per a un adequat desenvolupament del procés d'ensenyament aprenentatge d'EL2 i ELA.

- Familiaritzar-se amb les aportacions curriculars més recents i la seva repercussió en el procés d'ensenyament aprenentatge d'EL2, ELA i EFP.

La formació de docents d'espanyol que compti amb els coneixements, instruments, metodologia i tècniques necessàries per a formar a l'alumnat segons les seves necessitats, interessos i expectatives, és primordial. Per això el Diploma d'Especialització de

Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera ofereix tots els recursos, metodologia i eines per aconseguir-lo.

El Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera compta amb dues dècades d'edició a la seva esquena i entre les matèries d'estudi es troba el context d'ensenyament aprenentatge a l'aula d'ELA, on s'estudiarà el paper del professor, les seves competències, criteris d'avaluació de classes i el seu paper en aquest segle. A més, es treballen les relacions interpersonals, la motivació, les tècniques d'aprenentatge cooperatiu, la interacció a l'aula, la comprensió i expressió escrites, així com la incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació.

A més, el Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera també contempla el desenvolupament de les competències comunicatives, com la lèxic- semàntica, la gramatical, la pragmàtica i la intercultural, així com la literària.

L'alumnat comptarà així mateix amb materials i recursos a l'aula d'EL2, ELA i **EFP, realització de pràctiques externes (elecció del centre, tutoria assignada, avaluació i elaboració de la memòria de pràctica). També inclourà un treball de recerca final.

Avantatges d'estudiar el Diploma d'Especialització de Metodologia i Didàctica de l'Espanyol com a Llengua Estrangera:

1. Tenir una formació altament qualificada com a docent d'espanyol com L2 i ELA.
2. Comptar amb les eines, tècniques i procediments requerits per a un òptim desenvolupament del procés d'ensenyament aprenentatge d'EL2 i ELA.
3. Tenir sortida professional com a docent d'espanyol com L2 i ELA en centres nacionals i estrangers, així com ser docent interí en l'exterior i auxiliar de conversa de la nostra llengua a l'estranger i/o lector d'espanyol en universitats.

METODOLOGÍA

A través dels diferents vídeos i la seva posterior anàlisi, es presenten els diferents rols que exerceix el professor a l'aula d'ELA i en l'ensenyament a través de plataformes virtuals: organitzador, promotor, motivador, avaluador, etc. Els alumnes practiquen estudis de casos a partir de la informació obtinguda. Treball en equip. Cooperació i negociació per a realitzar aquestes activitats de grup Capacitat per a identificar i explicar alguns dels problemes que planteja l'ensenyament- aprenentatge de la llengua espanyola.